

SPIS TREŚCI

SKRÓTY UŻYTE W ENCYKLOPEDII	8
WIADOMOŚCI OGÓLNE	9
TERYTORIUM PAŃSTWA I JEGO ZMIANY, EWOLUCJA POLITYCZNA	12
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	21
Ukształtowanie poziome	21
Budowa geologiczna	22
Platforma wschodnioeuropejska	23
Paleozoiczne jednostki Polski	23
Sudety	23
Strefa Śląsko-Morawska (Sudety Wschodnie)	26
Przedgórze Sudeckie	26
Górnośląskie Zagłębie Węglowe	26
Lubelskie Zagłębie Węglowe	27
Góry Świętokrzyskie	27
Jednostki paleozoiczne w podłożu	28
Polska w mezozoiku	28
Karpaty wewnętrzne (Centralne)	30
Tatry	30
Pieniński pas skałkowy	31
Karpaty zewnętrzne	32
Stratygrafia Karpat Zewnętrznych	33
Tektonika Karpat zewnętrznych	34
Rów przedkarpcki	35
Okres trzeciorzędowy w Polsce pozakarpckiej	35
Czwartorzęd	35
Złodowacenia południowopolskie	36
Złodowacenia środkowopolskie	36
Złodowacenie północnopolskie (Wisły)	37
Bałtyk	39
Rzeźba	39
Rozwój rzeźby	40
Charakterystyka rzeźby	45
Pas starych gór i wyżyn	45
Karpaty	53
Kotliny Podkarpackie	61
Niż Środkowopolski	62
Pojezierza	65
Pobrzeże	66
Klimat	70
Sieć meteorologiczna w Polsce	71
Zmienność klimatu Polski	72
Cyrkulacja atmosferyczna	72
Przeważające kierunki wiatrów, średnia prędkość wiatru	73
Ciśnienie powietrza	73
Masy powietrza i fronty	74
Rozkład przestrzenny i przebieg roczny zasadniczych elementów klimatu	74
Temperatura powietrza	74
Termiczne pory roku	76

Promieniowanie słoneczne, usłonecznienie i zachmurzenie	78
Opady atmosferyczne, pokrywa śnieżna	78
Susze, parowanie	80
Burze	81
Typy pogody	81
Regionalizacja klimatyczna	81
Wody	83
Wody podziemne	85
Wody mineralne	86
Źródła	87
Mokradła i torfowiska	88
Wody powierzchniowe	89
Rzeki	89
Jeziora	95
Bilans wodny	100
Przemiany stosunków wodnych w Polsce	100
Gleby	102
Charakterystyka gleb	102
1. Gleby litogeniczne	103
2. Gleby autogeniczne	105
3. Gleby hydrogeniczne	107
4. Gleby napywowe (<i>Fluvisols</i>)	109
5. Gleby w górach	109
6. Gleby antropogeniczne (<i>Anthrosols</i>)	110
Rolnicza przydatność gleb	110
Świat roślinny	110
Stopień poznania szaty roślinnej Polski	110
Historia szaty roślinnej Polski	111
Fitogeograficzne konsekwencje położenia Polski w Europie	111
Statystyka flory polskiej	111
Elementy flory polskiej	112
Endemizm flory polskiej	112
Roślinność Polski	114
Roślinność potencjalna i aktualna (rzeczywista)	115
Przegląd zbiorowisk roślinnych Polski	115
Piętra roślinności w górach Polski	116
Synantropizacja szaty roślinnej Polski	117
Zagrożenie i ochrona szaty roślinnej Polski	118
Podział fitogeograficzny Polski	119
Prowincja Środkowoeuropejska Nizowo-Wyżynna	119
Prowincja Pontyjsko-Panońska	122
Prowincja Środkowoeuropejska Górska	122
Świat zwierzęcy	123
Regiony fizycznogeograficzne	133
Polska na tle wielkich jednostek fizycznogeograficznych Europy	133
Główne regiony Polski	134
3.2 Nizina Zachodnioeuropejska	136
4.5 Masyw Czeski	138
4.6 Wyżyna Małopolska	139
5.6 Karpaty	140
5.7 Podkarpacie	142
7.3 Nizina Wschodniobałtycka	144
7.5 Polesie	145
7.6 Wyżyny Ukraińsko-Moldawskie	145
Ochrona Przyrody	145

Zarys historii ochrony przyrody	145
Formy ochrony przyrody	146
Organizacja ochrony przyrody w Polsce	154
Konwencje i porozumienia międzynarodowe dotyczące ochrony przyrody, ratyfikowane przez Polskę	155
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	156
Podziały administracyjne	156
Ustrój polityczny	159
LUDNOŚĆ	162
Rozwój i rozmieszczenie ludności	162
Ruch naturalny ludności	167
Migracje ludności	170
Migracje zagraniczne	170
Migracje wewnętrzne	178
Struktura ludności	180
Struktura demograficzna	180
Struktura społeczno-zawodowa	182
Struktura narodowościowo-etniczna	183
OSADNICTWO	188
Osadnictwo wiejskie	188
Rozmieszczenie wsi	188
Typy fizjonomiczne osiedli wiejskich	190
Funkcje wsi	191
Osadnictwo miejskie	192
Typy fizjonomiczne miast na tle rozwoju urbanizacji w Polsce	192
Typy funkcjonalne miast polskich	197
Sieć i hierarchia miast	202
Stolica	205
Zarys historii	205
Układ przestrzenny	207
Funkcje miasta	208
Urbanizacja	209
GOSPODARKA	211
Znaczenie gospodarcze Polski	211
Rolnictwo	214
Przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa	214
Stosunki społeczno-własnościowe	222
Ludność rolnicza	226
Sposoby gospodarowania	228
Mechanizacja i elektryfikacja gospodarstw	228
Nawożenie	229
Zapotrzebowanie na wodę w rolnictwie — regulacja stosunków wodnych	229
Użytkowanie ziemi	231
Rolnicze użytkowanie ziemi	231
Powierzchnia zasiewów	234

Produkcja rolnicza	234
Produkcja roślinna	234
Pogłowie zwierząt gospodarskich i produkcja zwierzęca	238
Produkcja globalna, końcowa i towarowa	240
Leśnictwo	242
Rybołówstwo	246
Przemysł	249
Ogólna charakterystyka rozwoju przemysłu	249
Gałęzie przemysłu	251
Przemysł paliwowo-energetyczny	251
Przemysł metalurgiczny	256
Przemysł elektromaszynowy	260
Przemysł elektrotechniczny i elektroniczny	264
Przemysł metalowy	266
Przemysł chemiczny	266
Przemysł mineralny	270
Przemysł drzewno-papierniczy	273
Przemysł lekki	276
Przemysł spożywczy	278
Okręgi przemysłowe	281
Górnośląski Okręg Przemysłowy	282
Warszawski okręg przemysłowy	285
Łódzki okręg przemysłowy	286
Sudecki okręg przemysłowy	286
Staropolski okręg przemysłowy	287
Poznański okręg przemysłowy	288
Okręg wrocławski	288
Okręgi: bydgoski i toruński	289
Okręg gdański	289
Okręg szczeciński	289
Okręg rzeszowski	290
Karpacki okręg przemysłowy	290
Okręg tarnowski	291
Tarnobrzezski okręg przemysłowy	291
Okręg lubelski	291
Okręg piotrkowsko-bełchatowski	291
Płocki okręg przemysłowy	292
Komunikacja	292
Transport	292
Struktura przewozów pasażerskich i towarowych	292
Transport kolejowy	294
Transport drogowy	298
Żegluga morska	302
Śródlądowy transport wodny	305
Transport lotniczy	307
Transport specjalny	309
Transport Polski wobec zmian politycznych i gospodarczych w Europie Środkowej i Wschodniej	311
Transgraniczna infrastruktura transportowa Polski	312
Program budowy autostrad i dróg ekspresowych	315
Łączność	316
Usługi niematerialne	319
Edukacja i nauka	319
Kultura i sztuka	322
Wymiana towarowa	323
Współpraca gospodarcza z zagranicą	323
Handel zagraniczny w rozwoju gospodarczym Polski	325
Miejsce Polski w wymianie międzynarodowej	325
Struktura własnościowa handlu zagranicznego	325
Kierunki handlu zagranicznego (struktura geograficzna)	325
Struktura towarowa handlu zagranicznego	328

Inwestycje kapitału zagranicznego w Polsce	330
Turystyka	331
Karpaty i Kotliny Podkarpackie	331
Karpaty	331
Kotliny Podkarpackie	337
Sudety i Przedgórze Sudeckie	338
Sudety	338
Przedgórze Sudeckie	338
Wyżyna Małopolska, Wyżyna Lubelska i Rostocze	339
Wyżyna Małopolska	339
Wyżyna Krakowsko-Częstochowska	339
Niecka Nidziańska	340
Wyżyna Kielecko-Sandomierska	340
Wyżyna Lubelska	341
Niż Środkowopolski	341
Nizina Śląska	341
Nizina Południowowielkopolska	342
Pojezierza Nadbałtyckie	346
Pojezierze Pomorskie	346
Pojezierze Mazurskie	346
Pobrzeże Morza Bałtyckiego	348
Pobrzeże Szczecińskie	348
Pobrzeże Koszalińskie	349
Pobrzeże Gdańskie	349
Historia turystyki	349
Zagospodarowanie turystyczne	350
Ruch turystyczny	351
Struktura przestrzenna gospodarki	353
Przemiany struktury gospodarczej	353
Podział Polski na makroregiony	356
WYKAZ MAP I RYSUNKÓW	359
Mapy	359
Rysunki	360
HASŁA	363
INDEKS	408
BIBLIOGRAFIA	421